

Моя освіта та становлення як вчителя – це Боже керівництво

Альона Чебан, конкурсантка «Вчитель року»: «Всіма своїми вчинками протягом життя займаюся місіонерською роботою»

Героїня інтерв'ю – випускниця Вінницького державного педагогічного університету імені Коцюбинського та Переяслав–Хмельницького університету імені Григорія Сковороди, вчителька музичного мистецтва та мистецтва у Сквирському академічному ліцеї, керівник церковного та шкільного хорів.

Розкажіть про свою родину та про те, як опинилися в Сквирі.

Виросла я в родині пастора на Одещині в містечку Кілія. Мій батько Чорний Дмитро Іванович, нині пенсіонер. Я його третя донька, все життя їздила разом з батьками, подорожуючи Україною. Згадуючи наші переїзди Південною конференцією, скажу так: мешкали в Котовську (нині Подільськ на Одещині, примітка тут і надалі редактора), Кривому Озері (на Миколаївщині), Первомайську (на Миколаївщині). Потім батько працював на Херсонщині та ми прожили там три чи чотири роки.

В Херсоні, я закінчила навчання в восьмому класі. Далі батька перевели в Калинівку, що на Вінниччині. Конференцію змінили, бо ми хотіли бути ближче до бабусі – маминої мами. Зараз її вже немає, а мешкала вона в Уладівці (Лідівського району, це пів години автомобілем від Калинівки). Так ми опинилися в Подільській конференції. Цікаво, що батько теж походить з тих країв, з села Панасівка, що неподалік Глинська (Козятинський район, також пів години автомобілем від Калинівки).

Отже, батьки прагнули повернутися на свою малу батьківщину. У Калинівці тато служив до самісінької пенсії. Там я вже закінчила дев'ятий клас і вступила до Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу, де провчилася наступні чотири роки.

На останньому курсі вийшла заміж, чоловіка звать Володимиром. Народився в нашій сім'ї син Назарчик. Батьківський будинок у Калинівці був на два входи, отож ми з чоловіком прожили в ньому близько двох років. Потім усією великою родиною вирішили перебраться ближче до столиці. Обрали містечко Сквиря в Київській області (113 км від Калинівки, 121 км від Києва). Знову разом із батьками збудували будинок на два входи, в якому й мешкаємо: моя сім'я з одного боку, батьки – з іншого. Живемо тут вже вісім років. Синочку Назарчику вже одинадцять років, а доньці Ангеліні – чотири.

Чому Ви обрали роботу вчителя?

Вся наша родина співуча – родичі, мій чоловік. Ще в дитинстві старших сестер і мене віддали навчатися до музичної школи. Батько завжди казав:

– Ви повинні навчитися грати на піаніно, щоб мати змогу повністю вести музичне служіння в церкві: виконувати псалми й тим прославляли Бога.

Таким чином музична школа завжди стояла для нас на першому місці, оскільки була пов'язана зі служінням Богу.

Закінчила я музичну школу одночасно з навчанням у дев'ятому класі. У моєму табелі з музичної школи були самі «дванадцятки», включно з випускними оцінками. Моя вчителька з фортепіано завжди мене хвалила, говорила, що я талановита, добре граю та маю великі здібності. Вона мені й порадила надалі розвиватися саме в музичній сфері, вступати до музичного училища.

Я спробувала, але виявила, що там субота була робочим днем, тож потрібно було щосуботи їхати на навчання. Я зробила вибір на користь віри й стала шукати щось інше для вступу? Мені підказали, що у Вінниці в педагогічному коледжі існує й музичний факультет. Вчителювання не було моєю метою, це був вибір на користь музичного розвитку. Вступивши до педагогічного коледжу, я зовсім не замислювалася над тим, що в

моєму дипломі буде написано «вчитель музичного мистецтва».

Коли ж Ви отямилися?

Коли пішла на практику на другому курсі. Хоча у порівнянні з музичним училищем коледж, це, так би мовити, «нижчий рівень», – він дає багато знань, але вони мають в собі педагогічне підґрунтя!

Так, університет також багато дає, але я переконано кажу всім, що повинен бути фундамент, який закладається лише в коледжі, а університет чи консерваторія – це вже надбудови.

Не можу говорити за всі педагогічні коледжі України, але у Вінницькому мене навчили диригувати та методиці викладання в школі. Саме на цих предметах і робилися акценти. Це була добра практика, на яку я спираюся й зараз, в якому б закладі не працювала! У порівнянні з коледжем, з університету для себе я взяла менше, здебільшого там демонструвала те, що вже вміла.

Тобто, Ваша освіта та становлення як вчителя – це було Боже керівництво?

Ще мешкаючи в Калинівці я організувала церковний хор. Наша громада налічувала близько сорока осіб. Ми тоді навіть пошили сценічні костюми та брали участь у адвентистських хороших фестивалях у Вінниці. Хоча хор складався з 16 – 20 осіб, співали гарно, чисто. Тобто від вісімнадцяти років я вже систематично проводила репетиції.

Окрім того, відвідувала диригентські курси Світлани Чорної – керівника музичного служіння Подільської конференції. Вона дуже своєрідно пояснювала принципи диригування й мала великий успіх. То були дві паралельні системи навчання, які дали багато знань та навичок.

Це помічала й моя викладачка з диригування, пам'ятаю, вона дивувалася моїм вмінням.

Якось мене запросили на конкурс. Моя викладачка з диригування

була також завідувачкою музичного факультету педагогічного коледжу. Вона була впевнена, що я посяду призове місце, дуже наполягала на моїй участі та старанно готувала мене. Аж раптом конкурс припав на суботу! Досі пам'ятаю, як вона благала мене поїхати, та як я твердо говорила:

– Ларисо Анатоліївно, Ви ж знаєте, що я до Вас ставлюся з величезною повагою, але ніколи не зможу зробити те, про що Ви мене вмовляєте. Це мій принцип, який я ще жодного разу не порушила. Коли я закінчувала дев'ятий клас, два екзамени припали на суботу. Так само і їх я складала в окремий день.

На жаль, багато що, як і цей конкурс, припадало саме на суботу. Я не поїхала, але ставлення до мене не змінилася. Поважали мене та нашу церкву. На мою віру дивилися не як на примху, а як на життєвий та релігійний принцип. І ось державний випускний екзамен у педагогічному коледжі припав на суботу! Я тоді пішла до ректора та пояснила, що являюся людиною віруючою, щиро поговорила з ним. Він мене почув, і я складала державний іспит в інший день. Тут ще сприяло існування закону щодо свободи віросповідань. Ця обставина дуже мені допомагає в житті.

⚠ Module cannot be rendered as the requested content is not (longer) accessible. Contact the administrator to get access.

Чи легко Вам працювати вчителем?

Зіткнувшись із власним вчителюванням під час довготривалої практики на четвертому курсі, я одразу зрозуміла, що це «моє». Таке відчуття виникло вже після першого ж уроку з іще незнайомими учнями. Ніколи не ставила собі цього за мету, прагнула лише розвивати свої музикальні здібності, але потрапила саме в ті умови, де мені стало комфортно та де я мала б бути.

Влаштувавшись на роботу в школу, не раз чула від методистів, що проводжу хороші уроки. Від початку викладала динамічно, цікаво. До мене приводили на навчання колег.

Зараз мені дуже подобається моя робота. Люблю дітей, легко знаходжу з ними спільну мову – не важливо, якого вони віку. Вони – мої друзі, особливо – старшокласники. Можу з ними листуватися як друг, але все ж таки тримаю дистанцію – як вчитель. У Сквирському академічному лицейі вважаю себе успішним вчителем: не прагнути щось комусь доводити, люблю дітей.

Діти одразу відчують: чи щиро вчитель їх любить, чи спілкується з ними напоказ, домагаючись успіху.

Бувають діти «важкі», тому вчитель мусить бути психологом і мати величезну мудрість, співпрацювати з батьками та здобути їхню довіру та повагу.

Важливо також правильно себе поводити з колегами в колективі та достойно – серед дітей. При цьому водночас потрібно бути щирою та вирішувати складні ситуації.

Другий рік будучи класним керівником, скажу, що це один із найскладніших моментів у роботі вчителя. Покоління «Z», як їх зараз називають, дуже відрізняється від своїх дідусів та бабусь – покоління «X», яке народилося в 60-ті роки, та батьків – покоління «Y».

«Ікси» та «ігреки» завжди трудолюбиво йшли до своєї мети. Діти ж з покоління «зет» за все хапаються, але одразу кидають: їм швидко все набридає, припиняє подобатися. Треба проводити уроки так, щоб їм було дуже цікаво, інакше вони не сприйматимуть. Не можна їм цілий урок щось просто говорити, адже вони не будуть ані слухати, ані любити тебе як вчителя. Тоді твій предмет їм не подобатиметься.

Успіх вчителя полягає в тому, щоб зацікавити та знайти спільну мову. Щоб учні були максимально долучені до процесу в класі, а вчитель – пов'язував урок із життям. Коли це вдалося – учні радо відповідають, підтримують діалог, розповідають предмет на власних прикладах. Тоді вони чекають на твої уроки й люблять тебе.

Потрібно знаходити підхід до кожного учня. У нас в школі є дитина, про яку часто говорять, що вона «Неадекватна». Це дитина з дуже багатой сім'ї та робить усе, що їй заманеться – таке, що іншим і на думку не спадає. І все це відбувається на уроці. Але й до цієї дитини ми намагаємося знайти підхід. Часом це настільки важко, що й руки опускаються, не знаєш, що робити...

Та мудрий вчитель не має права звинувачувати й докоряти. Він дивиться з любов'ю та розумінням, пам'ятаючи, що ця дитина зростає в сім'ї, де відбувається щось «неправильне», що в такий спосіб дитина благає звернути на неї величезну увагу. Це змушує дитину подеколи зривати уроки. Бо в її житті бракує уваги з боку дорослих. Я намагаюся допомогти цій дитині тим, що не ставлюся агресивно до її витівок, а навпаки – десь намагаюся стерпіти, проявити мудрість. Щоб дитинча почало тебе поважати, потрібно знаходити «ключі». Конкретніше пояснити не можу, це краще зробив би психолог.

У Вас існують улюблені прийоми роботи з «важкими» дітьми?

Індивідуальний підхід до кожної «важкої» дитини. Дорослий повинен зрозуміти, чому дитина поводиться саме так і допомогти їй побачити, що мені її шкода. Навіть у відповідь на витівку не починати карати чи агресивно глузувати, а навпаки – не привертати до цього увагу, а після уроку під час особистого спілкування похвалити за гарну відповідь.

Наприклад, ось такий випадок. Дитина під час уроку встає, ходить по класі та починає говорити про музику щось своє.

Замість того, щоб грубо перервати цю демонстрацію, я починаю активніше розмовляти з класом, перемикаючи, в такий спосіб, увагу на себе. Наприкінці уроку роблю опитування щодо сприйняття музики. Й ось саме ця дитина встає й дає доречну та дуже гарну відповідь. Хвалю й ставлю гарну оцінку, цілком заслужено. І це послужило причиною зміни ставлення дитини до мене.

Добро завжди перемає. Це – біблійний принцип, який я завжди застосовую з дітьми та колегами. Хоча на своєму місці маєш спокусу бути непохитною щодо провокацій, навчити не витирати в себе ноги, проте любов до складної дитини, це значно ефективніший метод, ніж крик, сварки, лайки, покарання та виклик до школи батьків.

Грубість не дає результату, оскільки така дитина, як правило, не має авторитету вдома. А їй дуже потрібне визнання.

Розкажіть про свій шкільний хор, хто подав ідею його створення?

Другого дня по приїзді до Сквири я одразу побігла шукати роботу. Хотіла продовжити працювати в школі, то ж прийшла до начальника відділу освіти, показала диплом і розказала про свої досягнення. Насправді зараз небагато вчителів мають спеціалізацію «викладання музичного мистецтва». Начальник мене вислухав і одразу сказав:

– Ти будеш вчителем музичного мистецтва в ліцеї.

Потрібно зазначити, що Сквирський академічний ліцей є досить успішним закладом у Київській області. Цьогоріч ми посіли сьоме місце в рейтингу всіх середніх освітніх закладів Київщини за рівнем складання учнями зовнішнього незалежного тестування. Престижність нашого закладу в місті виражається в тому, що батьки віддають до нього своїх дітей у тому разі, коли прагнуть, щоб ті отримали дуже гарну освіту: в нас значно вищі вимоги, дуже кваліфіковані вчителі, більшість з котрих є методистами.

Отже коли я прийшла до директора ліцею Віктора Павловича Юхимчака, а він тоді був вже в літах, то одразу почула:

– Організуй хор!

Виявляється хор в ліцеї був раніше, але дуже давно, ще за радянських часів.

Мене це дуже збентежило. Досі я керувала хором лише в нашій церкві. Там все просто: люди ходять на репетиції, це служіння. Але в наш час організувати хор у школі, це занадто складно. Підкреслюю: занадто.

Й, дійсно, в Україні дуже мало загальноосвітніх шкіл (не музичних, не мистецьких!), які мають хор.

Які труднощі спіткали Вас в цьому завданні та як Ви з ними впоралися?

Перша трудність: абсолютно всі діти після школи, особливо обдаровані, розходяться по гуртках. Хтось біжить в музичну школу, хтось – в спортивну...

Навіть, якщо залишається якась частина учнів, то вони не можуть скласти цілий хор. Це змушує проводити репетиції не з цілим хором одночасно, а з окремими його частинками.

Що було робити? Я ухвалила рішення, що хай би що не сталося, – хор організую.

Завжди, яку б мету я не поставила, це означає, що потрібно її досягати. Так вже в моєму житті повелося ще зі школи.

Як же я діяла? Вирішила, що діти з першого по третій клас ще замалі для хору. Стала обирати учнів з четвертих по одинадцяті. Приходила на уроки та слухала, як яка дитина співає. Записувала собі в блокнотик, потім залишала їх після уроку й запитувала:

– Співатимете в хорі?

Лише одна дитина, яка мала слух, сказала, що співати не любить, і відмовилася. Решта сказали:

– Гарзд, хочу співати в хорі.

Ми домовилися про час і день репетиції й почали працювати.

Зараз у моєму Viber існує група «Хор Симфонія», до якої

входять 38 діточок, котрі співають.

Репетиції у нас відбуваються на великих перервах. Так, напевне, ніхто не робить, але після уроків їх неможливо зібрати. Ми ніколи не вчимо нову пісню всі одночасно. Я об'єднала їх на три голоси. Напередодні репетиції пишу у Viber:

– Любі мої хористи, завтра на першій великій перерві першому голосу зібратися в актовій залі, на другій великій перерві – другому голосу та (наприклад) третьому.

Наступного дня я їх міняю. Таким чином, щодня на одній із великих перерв дитина їсть, а на іншій співає, проводить час із користю.

Ми зняли відеокліп, а потім я створила в Вайбері ще одну групу – «Хор Симфонія – батьки». Знайшла спільну мову з батьками, котрих досі не знала. Ми вирішуємо організаційні питання: придбали одяг, домовилися зібрати кошти, щоб цей відеокліп подати на міжнародний конкурс.

Як Ви знаходите в собі сили керувати цим процесом?

Взагалі у своїй діяльності все планую та керуюся планами. Якщо не складу план, мені нічого не вдасться. Отож, в мене завжди має бути чітко визначений план, якому я слідую. Щойно переступаю поріг ліцею, одразу з'являється маса дітей та маса проблем, які навалюються на голову. Тому, якщо я не маю блокнота, щоб керуватися записаним у ньому, все піде шкереберть. Перерви – короткі, уроки – по 45 хвилин, і ані більше, ані менше. Дзвоник прозвенів, урок скінчився, а я нічого не встигла: все пролетіло в одну мить, день пройшов. Так бувало не раз. Тому, щоб інтенсивно займатися з хором та досягти результату, я все маю розпланувати: знайти красиву й актуальну пісню, яка б сподобалася дітям, організувати й провести репетиції тощо.

Як Ви підбираєте слова до готових мелодій, де шукаєте готові

твори?

Було таке, що подобалися акомпанемент і мелодія, а слова для хору не годилися – тема кохання.

В мене є добра знайома, адвентистка з Переяслав-Хмельницького, на ім'я Світлана Мардело. Попросила її на цю мелодію написати пісню про Україну. Ось так з'явилася пісня.

Дуже часто беру в репертуар українські народні пісні, вони завжди актуальні. Нещодавно ввела в репертуар хору дві християнські пісні. Одна з них – «Батьки», яку виконує християнська співачка Тетяна Матвійчук. Там є слова про Бога. А друга – це відома «Молитва за Україну». Я не беру для хору якісь маловідомі адвентистські пісні. Здебільшого – це відомі твори, які виконавцями й батьками сприймаються як проповідь.

Можливо, батькам хотілося б, щоб діти співали більш рухливу музику?

Можливо, але хоровий спів передбачає академічність. Я прихильниця саме цього напрямку мистецтва: свого часу відмовилася викладати в музичній школі естрадний вокал, хоча пропонували.

Звичайно, слова «Боже, Великий, Єдиний, нам Україну храни...», це класика. Я розуміла, що мене не засудять за такий репертуар, але все ж хвилювалася. Після того, як роздала дітям слова, наступного дня приходить одна з солісток і каже:

– Альоно Дмитрівно, мама сказала, що ось такі пісні й потрібно співати в наш час, які ми вивчаємо на хорі!

Оскільки хор має успіх, чи не просили Вас батьки взяти до його складу дітей, котрі не мають особливих музикальних здібностей?

Багато разів.

Звичайно ж, відбираю дітей, котрі мають чисті голоси, бо хочу, аби в складі хору були найкращі виконавці. Всі хористи мають

природний музикальний слух, здатність до чистого інтонування, але з музикою зовсім не пов'язані. Вони не ходять до музичної школи, тому на початку, коли я ставила їм голоси, було дуже важко. Декому подобаються наші ранні записи, але я зовсім не можу це слухати.

Хочу сказати, що я людина дуже самокритична, й лише зараз вже вдається досягти тієї якості виконання, до якої прагнула. Дещо вдається, але ще дуже багато роботи.

Є батьки, особливо батьки-вчителі, котрі дуже просять:

– Візьміть мою дитину співати в хорі.

Звичайно, я ніколи нікому не відмовила. Було таке: дзвонять і кажуть:

– Альоно Дмитрівно, будь ласка, візьміть мою дитину до хору!

Завжди відповідала:

– Добре.

Завжди. Думаю, що мені не можна відмовляти, це некрасиво, не по-християнському. Так, я могла б сказати: «У мене співають діти лише зі слухом!», але знаєте яким буде результат такої відповіді?

Ось, наприклад, дитина благає:

– Будь ласка, візьміть мене...

А співає майже все на одній нотці! Я стою та розмірковую:

– Ну, що мені з цією дитиною робити?

Я нікому не відмовляю, але мені щастить, що таких дітей, у порівнянні з загальною кількістю тих, які співають добре – небагато. І я займаюся з ними індивідуально або по двоє.

Дуже віддаюся цьому. Мій чоловік іноді зауважує, що така

самовідданість не варта тих зусиль та коштів, які заробляю. Кажу, що результат не вартує покладеного на нього здоров'я. Але результат у тому, що дитина, котра на початку не потрапляла в жодну ноту, за чотири роки навчилася інтонувати чисто! Співає дуже красиво! Я змогла розвинути цю здатність і тепер знаю, що якщо займатися з дитиною, яка має лише мінімальні задатки, то можна поставити їй голос за кілька років. Тільки потрібно займатися інтенсивно, виспівувати дитину.

У мене виспівалися всі діти, котрі на початку фальшивили. Співають чисто, тому я навіть змогла об'єднати їх на три голоси. Пишаюся, що завдяки таким обдарованим дітям і Богу, змогла їх поділити на три голоси, і кожен з них тримає свою партію.

Батько одного хлопчика, нещодавно сказав:

– Альоно Дмитрівно, я вражений виступом. Він торкнувся мого серця. Я згоден бути спонсором відеокліпів, щоб це побачили всі. У Вас все вийде, а я буду допомагати.

І це тому, що я взяла його дитину співати в хорі, а вона вже співає набагато краще, ніж спочатку.

Хто Вам допомагав створювати відеокліп?

Спочатку я лише знімала виступи хору «Симфонія» на телефон.

Живе виконання цінується й у Facebook, й на YouTube, – навіть якщо це аматорський запис.

Але сучасність вимагає використовувати просунуті технології, глядачі хочуть відеокліпів зроблених на достойному рівні. Великим благословінням для мене стало те, що до ліцею прийшов на роботу місцевий фотограф і відеооператор Віктор Гладун, котрий знімає виступи в дитячих садочках, весілля, інші свята. Він працює у нас вчителем фізкультури.

Ми з ним одразу знайшли спільну мову та почали співпрацювати.

Він виконував усю роботу щодо створення відеокліпу безплатно, сказавши:

– Я зробив це заради Вас, Вашої творчості та для ліцею.

Щаслива, що мені вдалося з ним порозумітися. Та й взагалі, в колективі ліцею легко спілкуватися з усіма, особливо – з адміністрацією.

До речі, єдине, на що довелося витратитися – заплатити іншому операторові, котрий знімав з дрона.

Тобто, мій успіх всього навчального процесу – в підключенні різних комунікацій. Можна сказати, що тепер у мене для роботи скрізь є «свої» люди. Моє оточення складається з потрібних людей – у всьому. Зробити запис у студії – є можливість. Зняти відео – будь-коли та що завгодно. Дрон – є людина. Тобто, все, що ми вивчатимемо з хором, зніматимемо й надалі.

Хто є ініціатором створення відеокліпу Молитва за Україну?

Ініціатором у всьому є я. Адміністрація не має часу на такі речі. Вони мені тільки кажуть:

– Альоночко, сонечко наше! Нам Бог послав тебе до нашого закладу! Ми тебе нікуди не відпустимо!

Вони до мене всі ставляться з величезною повагою й кажуть, що моя присутність та творчість у ліцеї, це величезний подарунок. Адже місто в нас невеличке, хор знають всі в Сквирі, він навіть більший, ніж хор місцевої музичної школи. Коли я кидаю в Facebook інформацію про наші виступи, набирається багато передруків.

Торік випустила одинадцятий клас, учні якого співали від першого дня існування хору – з четвертого класу. Вірю, що наш хор «Симфонія» залишиться в їхній пам'яті на все життя.

У цьому класі був гарний соліст, хлопчик. Щороку ми випускали по три-чотири пісні. Всі ці пісні я знімала на відео та

завантажувала в YouTube на канал школи, створений заступницею директора з навчально-виховної роботи Таїсою Григорівною Заруднюк. Ми часом переглядали ці відеозаписи зі сльозами на очах.

Минулий рік був складний, багато часу провели на дистанційному навчанні. Але я вирішила на згадку про той клас і до річниці Лесі Українки створити пісню на вірш «Була весна, весела, щедра, мила...»

Цей вірш дуже відомий, через нього я поєднала музичне мистецтво з літературою та запропонувала дітям заспівати. А вони кажуть:

– Звичайно! Звичайно заспіваймо!

Тоді ми пішли до Сквирського районного Будинку культури й записали в тамтешній студії пісню під гітару у виконанні соліста, про якого я щойно згадувала, та двох дівчаток з того ж класу. Далі на тлі тутешнього ставка зробила відеозапис цього виконання на телефон. Змонтувала кліп і виклала в Facebook.

Таїса Григорівна зробила передрук на офіційну сторінку ліцею. Досі приємно згадувати, що це відео мало двадцять дві тисячі переглядів.

Напевне в YouTube будуть не лише позитивні відгуки. Як Ви реагуєте на критику?

Як такої, на мою адресу критики ще не було. Єдине, що коли було знято відеокліп, я не продумала стратегію його просування й зробила помилку.

Річ у тім, що мій відеоканал на YouTube було створено для того, щоб зберігати там записи та виступи церковного дитячого ансамблю «Дзвіночки», з якого я починала. Для мене то дорогі досвіди, пов'язані з нашою церквою. Я геть не займалася просуванням, то ж за кілька років назбиралися «аж» двадцять

один підписник. Навіть забула про той канал. Минуло п'ять років, я пішла в декрет, народила доньку Ангелінку. Тим часом мені під відео писали коментарі, питали про долю «Дзвіночків» – чи займаюся ними? Просили розписати методику.

А помилка моя полягала в наступному. З досвіду мені відомо, що в Facebook люди лінуються відкривати посилання на YouTube. Тож порівнявши кількість попередніх переглядів на YouTube (22 перегляди) та на Facebook (кілька десятків тисяч переглядів), я обрала для прем'єри кліпу Facebook.

Я не врахувала, що на YouTube популярність відео залежить від кількості переглядів, а на Facebook відеодопис все одно опускається у стрічці під впливом наступних публікацій. Тож попри те, що з моєї сторінки було півтори тисячі передруків, цей допис десь потонув.

Коли його скопіював собі на сторінку начальник Відділу освіти Сквирської міськради Олександр Вікторович Заболотний, який дуже любить наш хор і добре до мене ставиться, це додало ще триста передруків. Здається, це непоганий результат, але якби я подала першоджерело на YouTube, то на цей час було б набагато більше переглядів і передруки продовжувалися б. Це моя помилка, перший млинець – грудкою, як кажуть.

Що ж до критики, пригадую, що коли виклала відео у Facebook й написала про це у Viber діткам, то одна дівчинка написала:

– Я в хорі співати не буду.

Я одразу здогадалася, що кожна дитина сподівалася, що її буде видно на весь екран. Вони ж у мене всі «зірки» та хочуть себе побачити насамперед – першим планом! А тут – цієї дівчинки немає першим планом! Я до цього ставлюся з посмішкою й кажу:

– Будеш, в тебе все попереду. Я ж обіцяла, що колись ти будеш солісткою.

А вона й справді має гарний голос, переможниця конкурсів.

І раптом мені пише в месенджер її батько:

– Добрий день! Я Вас вітаю із вдалим виступом. Але мені здається, що крім солістів, там хору я не побачив. І я тепер розумію, чому Ви вибрали саме тих солістів. Бо це діти вчителів музичної школи.

Він написав це мені дещо в грубішій формі, докоряючи. Насправді ж, всі знають, що я ніколи не звертаю уваги на те, хто чия дитина. Завжди чиню по справедливості, навіть власну дитину в школі не виділяю й не просую. Інакше не можу, бо за моїм життям постійно спостерігають, я ж адвентистка!

Для запису кліпу обирала дійсно тих, котрі співають найчистіше. То був збіг, мені дійсно подобаються голоси саме тих дітей. І мені страшенно не хотілося виправдовуватися. Я не відповіла йому одразу, але цілий день ходила й думала про цю ситуацію. Й дійшла висновку, що коли не відповісти, то цей чоловік думатиме, що він правий. І я вирішила зателефонувати мамі цієї дівчинки, його дружині, з любов'ю в серці пояснити й обґрунтувати свій вибір, мотиви мого вчинку.

У класі, де я є класним керівником, щойно виникають «зірки», я швидко з цим розбираюся. Жодна не носить корони на голові. У мене всі мають бути рівними. Улюбленців немає, безвідносно того, як дитина навчається.

Насправді питання корони на голові в наш час дуже актуальне: мало не кожна дитина носить її на голові. Це викликає дух суперництва: одне з поперед одного діти намагаються взяти гору. Конкуренція в хорі дуже велика: всі хочуть бути солістами, навіть ображаються на мене, хитрують – мені буває через це дуже важко з ними. Сучасні діти – зовсім не діти, я з ними спілкуюся як із дорослими, незалежно від їхнього віку. Це завдання вчителя, зробити так, щоб колектив був дружним, щоб усі поважали одне одного.

Розкажіть передісторію того, як Вашу кандидатуру було подано на конкурс «Вчитель року».

Кожен освітній предмет висувається на конкурс «Вчитель року» приблизно раз на п'ять років. Начальник відділу освіти вважає мене творчою людиною, яка досягла певних успіхів. З його точки зору у своєму предметі я є найуспішнішою. Хоча, як на мене, це перебільшення. Взагалі, я людина самокритична.

Що ж до начальника Відділу освіти Сквирської міськради Олександра Вікторовича Заболотного, вважаю його людиною вельми непересічною, розумною. Він є заслуженим вчителем України, за його підручниками з української мови навчається вся Україна. Ще п'ять років тому, коли мій предмет висувався на конкурс «Вчитель року», Олександр Вікторович хотів подати мою кандидатуру. Але минулого року я відмовилася, бо не мала сили, щойно вийшла з декрету, було багато праці в школі.

Але й цього разу, коли запропонували, дуже вагалася. Адже конкурс забирає протягом року купу нервів, часу, роботи, здоров'я. Спробувала відмовитися, бо категорично не подобається дух суперництва – треба пишатися собою, змагатися, доводити, що найкраща. Мені взагалі непритаманні такі риси, а тут ще й привселюдно це треба робити. Та завуч Таїса Григорівна й Олександр Вікторович дуже наполягали, то ж довелося погодитися. На ту мить окрім відеокліпу я мала відзнаки, зокрема диплом лауреата конкурсу «За покликом серця».

Як воно – бути християнкою-адвентисткою і брати участь у конкурсі?

Я молюся й кажу: «Боже, Ти бачиш, як мені важко. Якщо я вже пообіцяла взяти участь у цьому конкурсі – допоможи, щоб Ти там був прославлений!» Вірю, що Бог допоможе, адже Він завжди допомагав мені в усіх моїх справах. Навіть у тому, що репертуар мого хору «Симфонія» – християнський. Цього, зазвичай світські хори не роблять, а в мене немає на це заборони. Твори мають успіх у слухачів і справляють виховний вплив на учнів.

Конкурс «Вчитель року» проходить у три етапи. Спершу маю пройти обласний етап, змагатися з вчителями Київської області. Якщо посяду перше місце, тоді перейду на Всеукраїнський рівень змагань. До Білоцерківського (районного) журі кожен учасник конкурсу має подати педагогічну ідею та відеореферат.

Це дуже складно. Стоїть мета показати оригінальний метод роботи з дітьми, творчу родзинку, якої не мають інші. Для конкурсу «Вчитель року» я маю перевершити саму себе, стрибнути вище голови, придумати щось настільки методично цікаве, чого ні в кого немає. Тут не стоїть питання передачі готових надбань чи досягнень. Ідеться про створення принципово нових розробок.

Наш методист відділу освіти та директор школи порадили мені вказати у відеорефераті, що я також керую хором у Церкві адвентистів сьомого дня та являюся організаторкою ансамблів «Дзвіночки» та «Веселі нотки».

Ви ж також керуєте й музичним служінням в церкві?

У нашій церкві, – а вона невеличка, – протягом п'яти років я організовувала святкові богослужіння: писала сценарії, репетирувала з ведучими, з дітками тощо. На ці свята запрошували багатьох відвідувачів не з церкви, приходило до двадцяти душ не вірян. Виступи хору на свята завжди – у спеціальних костюмах. Бувають соло, дуети, тріо, квартети.

Члени нашої церкви дуже співучі, щоправда, скрутно з басами, мало їх, але співають чисто. Це дуже кропітка праця: навчити співати людей, які геть далекі від музики. Якщо голоси «пласкі», докладаю зусиль, щоб їх «округлити». Окрім пісень ми ще робимо сценки. Всі сили вкладаю в ці богослужіння. Буває, до нас на свята приходять баптисти й кажуть:

– Нам так цікаво послухати ваш концерт!

Уявляєте? Вони вважають, що ми проводимо концерти, а не богослужіння.

Також я займаюся місіонерством через свою сторінку на Facebook.

Дуже хотіла, щоб до нашого святкового богослужіння долучилося якомога більше людей. Тому окремо знімала виступи й викладала їх у спеціальних «альбомах» – «Святкове служіння, присвячене Мамі», «Урочисте служіння «Сім'я, як багато в цьому слові» та «День подяки 2020». Наступного дня колеги мені говорили:

– Ми все переслухали!

Чи маєте Ви якийсь особливий релігійний досвід, яким би хотіли поділитися?

Завдяки моєму служінню, наша церква в Сквирі має позитивний імідж. До нас ставляться не як до якоїсь похмурої секти, а як до нормальних порядних людей. Вважаю, що це Бог через мене робить, бо коли виставляла наші святкові служіння в соціальних мережах, було багато переглядів саме з боку моїх сусідів, колег, дітей та батьків. Про нашу Церкву не віряни відгукувалися позитивно. Навіть техпрацівники нашого ліцею якось говорили:

– Ох, які ж концерти в Адвентистів сьомого дня! У них такий рівень, такий хор! Такі богослужіння цікаві!

Ще хочу дещо додати про уроки мистецтва. У восьмому класі є одна з тем – «Картини Рембрандта».

Взагалі, ми вивчаємо художників та їхню творчість. Розглядається картина «Повернення блудного сина». Питаю дітей, чи знає хтось цю притчу та починаю її переказувати. Притча торкається кожного, навіть дитячого серця. Наприкінці пояснюю, що батько в притчі, це Господь, який чекає кожного.

Також про Бога заходить мова коли за програмою розглядаємо творчість Караваджо – «Покликання апостола Матвія», Леонардо да Вінчі – «Таємна вечеря». Детально розповідаю історії з Біблії, завдаю домашнє завдання, щоб діти роздумували. Ми з

ними дуже глибоко копаємо: не лише про те, як це намальовано, а саме – чому художник висвітлює ці теми.

Фактично, це уроки-проповіді, які діти надзвичайно уважно слухають. Таким чином несую Слово Боже, яке десь там в душах проросте.

Я не можу просто проповідувати на уроках. Про Бога ми говоримо лише тоді, коли є підстава в шкільній програмі. Ставлюся до цього дуже обережно, щоб не викликати спротив батьків.

Всіма своїми вчинками протягом життя займаюся місіонерською роботою. Менше – словами, більше – діями.

Як колеги та начальство ставиться до того, що Ви дотримуєтесь суботи?

Прийшовши влаштовуватися на роботу, я одразу сказала:

– Щоб то не було, яка б важлива подія не настала, я ніколи не вийду на роботу в суботу, тому що являюся християнкою. Це моє релігійне переконання. Жодного разу не порушила й не порушу цей святий Божий день. Якщо Вас це влаштовує – беріть мене на роботу.

Мене взяли, а коли наставала субота – мені не потрібно було ходити на роботу.

Зауважу, що мій робочий колектив знає геть усе про мою церкву. Майже кожного запрошувала на наші жнивварські богослужіння, свята. Прийшли четверо, з них троє – вчителі. Вони приходять завжди коли запрошую. Я дуже близька у відносинах із колегами та адміністрацією.

Якщо у нас випадають робочі суботи, адміністрація без нагадувань завжди ставить когось мені на заміну. Мушу сказати, що коли ми, адвентисти, завойовуємо повагу своїм професіоналізмом та відданістю в роботі, тоді й люди ставляться з повагою до наших релігійних переконань.

Питання – Олег Литвиненко